

Sygn. akt I CSK 31/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa Miasta W.
przeciwko P. w W.
o wydanie nieruchomości,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 lipca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 czerwca 2013 r., sygn. akt VI ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Miasto W. wniosło o nakazanie pozwanemu P. w W., aby wydał powodowi stanowiące jego własność wymienione w pozwie nieruchomości. Wyrokiem z dnia 24 września 2012 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił powództwo. Wyrokiem z dnia 18 czerwca 2013 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powoda i orzekł o kosztach postępowania. Sądy obu instancji uznały, że pozwany nie jest legitymowany biernie, ponieważ grunty, których wydania powód się domaga są w przeważającej części podzielone na ogrody działkowe i pozostają w posiadaniu zależnym osób fizycznych. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wniósł powód, wyrok ten zaskarżając w całości. Skarżący oparł skargę na obu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. i zarzucił naruszenie art. 6 k.c. w zw. z art. 222 § 1 k.c. w zw. z art. 6 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych, art. 391 § 1 k.p.c., art. 227 k.p.c. i art. 234 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania przesłankami wymienionymi w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Sformułował dwa zagadnienia prawne, które uznał za istotne, po pierwsze: „czy w sprawie o wydanie, wytoczonej przeciwko P., w której P. zakwestionował

jakoby władał w całości działkami, stanowiącymi rodzinny ogród działkowy i objętymi żądaniem pozwu, wobec treści art. 6 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2005 r., Nr 169, poz. 1419 z późn. zm.), zgodnie z którym rodzinnym ogrodem działkowym jest wydzielony obszar gruntu będący we władaniu P., podzielony na tereny ogólne i działki oraz wyposażony w infrastrukturę niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania, ciężar dowodu kto oprócz P. włada pozostałymi częściami działek, wobec treści art. 6 ustawy o r.o.d. w zw. z art. 234 k.p.c. w zw. z art. 222 § 1 k.c. oraz w zw. z art. 6 k.c. spoczywa na powodzie, będącym właścicielem, czy też ciężar wykazania pozostałych władających spoczywa na pozwanym ?". Z kolei drugie zagadnienie przedstawiono w sposób następujący: „Czy przywołany w art. 6 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2005 r., Nr 169, poz. 1419 z późn. zm.) termin władztwa odpowiada definicji władania w rozumieniu art. 222 § 1 k.p.c. jedynie w sytuacji, gdy na określonym terenie nie zostały wyodrębnione ogródki działkowe, skoro takie stanowisko nie wynika z żadnego przepisu prawa?".

Powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), a więc zagadnienia, które wiąże się z określonym przepisem prawnym i którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, wymaga jego precyzyjnego sformułowania i wskazania argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen (zob. m. in.: postanowienie SN z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11). Chodzi przy tym o zagadnienie nowe, którego wyjaśnienie będzie miało znaczenie dla rozpatrywanej sprawy i dla innych podobnych sporów. Argumentacja uzasadniająca wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinna nawiązywać do przesłanek „przedsądu”, a ponadto stanowić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanych okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob.: postanowienie SN z dnia 9 maja 2008 r., sygn. akt II PK 3/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 19 października 2006 r., sygn. akt IV CSK 246/06, nie publ.; postanowienie SN

z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 37/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 19 grudnia 2001 r., sygn. akt IV CZ 200/01, nie publ.).

W orzecznictwie i doktrynie nie budzi wątpliwości, że przesłanką skutecznego pozwania w procesie windykacyjnym jest fizyczne władanie rzeczą przez pozwanego, przy czym pogląd taki był już odnoszony także do okoliczności faktycznych i stanu prawnego nie odbiegającego znacząco od występującego w rozpatrywanej sprawie (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2008 r., II CSK 650/07, nie publ.; z dnia 19 marca 2009 r., IV CSK 437/08, nie publ., oraz w szczególności z dnia 18 marca 2005 r., II CK 526/04, OSNC 2006, nr 2, poz. 37). Właściwe oznaczenie adresata roszczenia jest obowiązkiem powoda, który może w tym celu wykorzystać także instrumenty procesowe umożliwiające dokonanie zmian podmiotowych w trakcie sporu (art. 194-198 k.p.c.).

Skargi nie można było również uznać za oczywiście uzasadnioną. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m. in.: postanowienie SN z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; postanowienie SN z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zawrzeć wyodrębniony wywód prawny wskazujący w czym wyraża się „oczywistość” naruszenia prawa (postanowienie SN z dnia 5 września 2008 r., sygn. akt I CZ 64/08, niepubl.; postanowienie SN z dnia 9 czerwca 2008 r., sygn. akt II UK 37/08, nie publ.; postanowienie SN z dnia 19 grudnia 2001 r., sygn. akt IV CZ 200/01, nie publ.). Tego rodzaju argumentów, przekonujących z narzucającą się siłą, że skarga rokuje duże szanse na jej uwzględnienie, powód nie przytoczył. Okoliczności sprawy nie wskazują przy tym, by zachodziły inne okoliczności uzasadniające przyjęcie tej skargi do rozpoznania.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

W związku z tym, że odpowiedź na skargę kasacyjną została złożona po terminie, nie zachodziły podstawy do przyznania zwrotu kosztów postępowania.